

IZVJEŠTAJ O RADU ETIČKOG KOMITETA U PERIODU MART 2024 - MART 2025. GODINE

Uvodne napomene

U skladu sa odredbama Zakona o akademskom integritetu („Sl. list Crne Gore“, br. 17/2019), Etički komitet donosi i prati primjenu Etičke povelje, promoviše načela akademskog integriteta, odlučuje po predlogu za utvrđivanje kršenja akademskog integriteta za građane Crne Gore čiji je rad objavljen, odnosno kvalifikacija stečena van Crne Gore; daje mišljenje o propisima i inicijativama koje se tiču akademske etike; podnosi Vladi Crne Gore izvještaj o svom radu; obavlja i druge poslove u skladu sa ovim Zakonom.

Etički komitet je u izvještajnom periodu održao pet sjednica, dok je administrativno-tehničku podršku rada ovog tijela pružalo Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija. Uz finansijsku podršku Savjeta Evrope, Kancelarija za Crnu Goru, a u cilju transparentnosti rada Etičkog komiteta, na web adresi: etickikomitet.edu.me omogućen je pristup svim dosadašnjim aktivnostima, kako ovog (drugog) saziva Etičkog komiteta tako i prethodnog, kao i sva pripadajuća dokumenta.

U 2024. godini, na osnovu Javnog poziva, imenovana su dva člana Etičkog komiteta čime je Etički komitet, u punom sastavu, nastavio svoj rad na očuvanju, unapređenju, zaštiti i promociji akademskog integriteta i prevenciji svih oblika kršenja akademskog integriteta.

1. Sjednice Etičkog komiteta

Osamnaesta sjednica drugog saziva Etičkog komiteta održana je 26. marta 2024. godine. Članovi Etičkog komiteta su razmotrili i jednoglasno usvojili Izvještaj o godišnjem radu Etičkog komiteta u periodu 2023 - 2024. godine. Takođe, zaključeno je da se organizuje Okrugli sto na kom bi se predstavili prikazi slučaja kršenja akademskog integriteta odnosno odluke etičkih odbora na fakultetima odnosno univerzitetima. Poziv bi se uputio svim rektorima i dekanima fakultetskih jedinica.

Konstatovano je da treba raditi na predlogu za izmjene i dopune zakona koji se odnose na akademski integritet, Zakonu o visokom obrazovanju i Zakonu o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija.

Devetnaesta sjednica Etičkog komiteta je održana 26. juna 2024. godine u prostorijama Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija na kojoj je određeno da se zakaže Okrugli sto na temu: „Studija slučaja kršenja akademskog integriteta“ na visokoobrazovnim institucijama Crne Gore. Nastavljen je rad na Inicijativi o harmonizaciji zakona (Zakon o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija, Zakon o visokom obrazovanju i Zakona o akademskom integritetu).

Dvadeseta sjednica Etičkog komiteta održana je 1. novembra 2024. godine. Članovi Etičkog komiteta su se upoznali sa pristiglom Prijavom o kršenju akademskog integriteta grupe zaposlenih sa RTCG. Tokom sjednice članovi Etičkog komiteta, usaglašavali su sugestije na Nacrt zakona o visokom obrazovanju i zaključeno da se isti dostavi Radnoj grupi za izradu Zakona o visokom obrazovanju.

Dvadeset prva sjednica Etičkih komiteta održala se 27. decembra 2024. godine. Sastanak je održan u prostorijama Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija. Na navedenoj sjednici članovi Etičkog komiteta su razmatrali i odlučivali o Mišljenju po pristigloj prijavi grupe radnika RTCG, koje su, u skladu sa Zakonom o akademskom integritetu i drugim zakonskim aktima predstavili članovi Etičkog komiteta prof. dr Milica Kovač Orlandić i mr Stefan Đurić. Nakon njihovog predstavljanja članovi Etički komitet su to Mišljenje jednoglasno usvojili.

Dvadeset druga sjednica Etičkog komiteta je održana 10. marta t.g. sa jednom tačkom Dnevnog reda - razmatranje Izvještaja o radu Etičkog komiteta za period mart 2024. - mart 2025. godine. Izvještaj je jednoglasno usvojen i zaključeno da se dostavi Ministarstvu prosvjete, nauke i inovacija na dalje postupanje.

2. Odlučivanje o pristiglim prijavama

Tokom navedenog perioda je od strane Univerziteta Crne Gore, tačnije njihovog Etičkog odbora, prosljeđena jedna Prijava na sumnju kršenja Zakona o akademskom integritetu. Etički komitet je, u skladu sa Zakonom o akademskom integritetu donio Mišljenje po pristigloj Prijavi.

3. Ostale aktivnosti

Etički komitet je 20. septembra 2024. godine u Ministarstvu prosvjete, nauke i inovacija organizovao Okrugli sto na temu: „Studija slučaja kršenja akademskog integriteta“ na visokoobrazovnim institucijama Crne Gore.

Osim članova Etičkog komiteta, učestvovala je mr Dragana Četković, v.d. direktorica Direktorata za visoko obrazovanje i studentski standard, Miloš Bošković, predstavnik Savjeta Evrope, kancelarija u Crnoj Gori, predstavnici svih univerziteta, kao i Fakulteta za državne i evropske studije.

Na okruglom stolu bilo je riječi o Inicijativi Savjeta Evrope i Etičkog komiteta u vezi organizovanja programa obuke za trenere o postupanju u slučajevima etičkih prekršaja u visokom obrazovanju. Aktivnost je dio projekta Savjeta Evrope „Kvalitetno obrazovanje za sve“ koji je sufinansiran od strane Evropske unije i Savjeta Evrope kao dio programa "Horizontal Facility za Zapadni Balkan i Tursku" - FAZA III.

Program će se baviti jačanjem kompetencija o etičkim pitanjima, razvijanjem vještina facilitacije i prenosa znanja kao i poznavanjem propisa iz ove oblasti. Sadržaće teorijske sesije o etici, primjere iz prakse, kao i praktične radionice za razvijanje trenerskih vještina.

Cilj obuke je da se napravi lista sertifikovanih trenera kojom će upravljati Etički komitet. Treneri će kasnije biti angažovani na pružanju kaskadne obuke, bilo inicijalne ili kontinuirane, članovima etičkih odbora na svim univerzitetima i drugim visokoškolskim ustanovama. Nekoliko takvih obuka organizovaće se za vrijeme trajanja samog projekta.

Zaključci okruglog stola su ukazali na potrebu još jače saradnje kako cijele akademske zajednice tako i institucija koje se bave visokim obrazovanjem. To je jedini način koji može obezbjediti da crnogorski visokoobrazovni sistem bude prepoznat kao primjer dobre prakse kako u regionu tako i šire.

U okviru projekta Evropske unije/Savjeta Evrope „Kvalitetno obrazovanje za sve – Crna Gora“ UO je održao dva sastanka, 30. maja i 16. oktobra 2024. godine. Predsjednica EK je na oba sastanka imala izlaganja o radu EK između dva sastanka UO.

Takođe će se organizovati program obuke za trenere o postupanju u slučajevima etičkih prekršaja u visokom obrazovanju. Aktivnost je dio projekta Savjeta Evrope „Kvalitetno obrazovanje za sve“ koji je sufinansiran od strane Evropske unije i Savjeta Evrope kao dio programa "Horizontal Facility za Zapadni Balkan i Tursku" - FAZA III. Obuka će se održati 27. i 28. marta 2025. godine u Parizu i zajedno sa predstavnicima univerziteta i samostalnih fakulteta. Na ovom programu obuke će učestvovati i tri člana EK.

Mr Stefan Đurić, član Etičkog komiteta, je ,u sklopu projekta ""ADRIA-SCIENCE: Edukacija srednješkolaca iz primorskih opština Crne Gore o važnosti nauke i naučnih istraživanja" koji se odvijao od septembra do decembra 2024.godine u srednjim školama u Ulcinju, Baru i Budvi, edukovao srednješkolce na temu "Etička pitanja u nauci" koja su se ticala etičkih principa u naučnom istraživanju, važnosti odgovornosti i integriteta u naučnom radu kao i posledica nedostatka istih.

4. Buduće aktivnosti

Drugom sazivu Etičkog komiteta ističe mandat 11. marta 2025. godine.

U Podgorici, 10. 03. 2025. g.

Predsjednica Etičkog komiteta

Prof. dr Mara Šćepanović